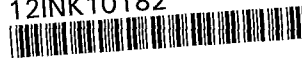

GEMEENTE HELLENDOORN	
Behand.:	
- 6 NOV 2012	
A / B Stuk	Trefw.:
Werkpt.:	
Kopie aan:	
Archief D / N. reeks / V / Vertr.:	

12INK10182

Gemeente
Hellendoorn

Gemeenteraad van Hellendoorn
Postbus 200
7440 AE NIJVERDAL

Uw brief/kenmerk:

Ons kenmerk:
12UIT11840Doorkiesnr.:
63 02 64Typ./coll.
ATI / FBA

Bijlagen:

Onderwerp:

Ontwikkeling gemeentefonds - septembercirculaire 2012 en eerste doorrekening regeerakkoord VVD - PvdA.

Nijverdal, - 5 NOV 2012

VERZONDEN 0 6 NOV 2012

Geachte raads- en commissieleden,

Zoals gebruikelijk wordt u, na het verschijnen van de septembercirculaire, middels een brief op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van het gemeentefonds. Daarnaast hebben we een eerste doorrekening gemaakt van de gevolgen van het regeerakkoord VVD - PvdA voor de gemeente Hellendoorn.

Ontwikkeling gemeentefonds

Inleiding

De septembercirculaire 2012 is op internet verschenen op 18 september 2012. Deze circulaire heeft beperkte gevolgen voor de uitkeringen. Sinds de junicirculaire 2012 zijn de omstandigheden niet wezenlijk veranderd. Dan kan ook niet anders want we hebben te maken met een demissionair kabinet dat op Prinsjesdag een begroting heeft gepresenteerd conform het zogenaamde Lente-akkoord. Dat akkoord was al verwerkt in de junicirculaire 2012. Voor het lopende jaar 2012 valt het accres iets positiever uit, een uitkomst die in 2013 door een vrijwel even grote tegengestelde ontwikkeling van het accres ongedaan wordt gemaakt. Daardoor komen per saldo voor de jaren 2012 en 2013 samen de accessen ongeveer uit op de in de junicirculaire opgenomen bedragen.

Op basis van het nieuwe regeerakkoord (zie hierna) verwachten we dat er de komende jaren nog het nodige gaat wijzigen. Veel is nu nog onduidelijk. Wij schatten in dat hierover pas in de mei-circulaire 2013 meer duidelijkheid komt.

Verwerking gevolgen

De gevolgen voor het jaar 2012 worden meegenomen bij de jaarrekening 2012 en de gevolgen voor de jaren 2013 tot en met 2016 worden verwerkt in de eerste bestuursrapportage 2013.

▶ Bedrijfsvoering
▶ bedrijfsvoering@hellendoorn.nl
▶
▶ (code voor postverwerking)

Bezoekadres:
Willem-Alexanderstraat 7, Nijverdal
Tel. (0548) 63 00 00
Fax (0548) 61 05 05

Postadres:
Postbus 200
7440 AE Nijverdal
www.hellendoorn.nl

Financiële gevolgen septembercirculaire 2012 en verklaring

De ontwikkeling van het gemeentefonds blijkt uit de zwarte regel in onderstaande tabel. Het verschil met de junicirculaire 2012 is als volgt:

2012	€ 102.000,--	voordeel
2013	€ 129.000,--	nadeel
2014	€ 9.000,--	voordeel
2015	€ 108.000,--	nadeel
2016	€ 3.000,--	voordeel

Septembercirculaire 2012

	Bedragen x € 1.000,--				
	2012	2013	2014	2015	2016
Junicirculaire 2012	30.812	30.388	30.340	29.952	30.138
Septembercirculaire 2012	30.911	30.324	30.377	29.872	30.168
Vershil	99	-64	37	-80	30
Verklaring					
Taakmutaties	-3	65	28	28	27
Verrekening oude jaren	-93	0	0	0	0
Accres en algemene mutaties	195	-129	9	-108	3
Gemeentefonds vrij aanwendbaar	102	-129	9	-108	3

Verklaring verschillen					
Taakmutaties	2012	2013	2014	2015	2016
Wet maatschappelijke ondersteuning	-3	54	54	54	54
Kinderopvangtoeslag voor doelgroepouders	0	-56	-57	-57	-58
Invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg	0	36	0	0	0
Centra voor jeugd en gezin	0	31	31	31	31
	-3	65	28	28	27
Verrekening oude jaren	-93	0	0	0	0
Accres en algemene mutaties					
Accres	162	-164	-25	-141	-32
Diverse mutaties en verschillen	33	35	34	33	35
	195	-129	9	-108	3

Taakmutaties

Wet maatschappelijke ondersteuning

Het Wmo-budget is, door volumegroei en inflatiecorrectie, aangepast. Het Wmo-budget daalt in 2012 met € 3.000,--. Voor 2013 en volgende jaren is het Wmo-budget € 54.000,-- hoger. De groei doet zich voornamelijk voor bij huishoudelijke hulp (+ € 47.000,--) en uitvoeringskosten (+ € 5.000,--).

Kinderopvangtoeslag voor doelgroepouders

Vanwege een wijziging in de manier van verstrekken van de kinderopvangtoeslag voor doelgroepouders wordt de algemene uitkering met ingang van 2013 ongeveer met € 57.000,-- structureel verlaagd. Doelgroepouders ontvangen op dit moment een deel van de kinderopvangtoeslag van de gemeente of het UWV. Met ingang van 2013 zal de Belastingdienst voortaan de gehele toeslag voor doelgroepouders uitkeren. Omdat de rol van gemeenten in de uitbetaling van de kinderopvangtoeslag komt te vervallen, zal het eerder toegekende budget voor de uitkeringslasten weer uit het gemeentefonds worden gehaald.

Invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg

Voor de invoeringskosten van de decentralisatie jeugdzorg in 2013 is landelijk € 48 miljoen beschikbaar. De eerste helft van het budget is bij deze circulaire verdeeld en Hellendoorn ontvangt in 2013 € 36.000,--. De verdeling van de andere helft van het budget wordt in de meicirculaire 2013 bekend gemaakt.

Centra voor jeugd en gezin

De middelen voor de brede doeluitkering centra voor jeugd en gezin (CJG) zijn met ingang van 2012 toegevoegd aan het gemeentefonds. Voor Hellendoorn bedroeg de uitkering over 2012 € 709.500,--. Voor 2013 en volgende jaren wordt het budget verhoogd met € 31.300,-- tot € 740.800,--. Het budget is bedoeld voor een extra contactmoment van de jeugdgezondheidszorg met adolescenten vanaf 14 jaar. Met dit extra contactmoment kan de jeugdgezondheidszorg passende zorg leveren aan jongeren in de leeftijd van het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. Het contactmoment kan behalve op een gezond gewicht voor pubers ingaan op onderwerpen zoals veilig vrijen, het gebruik van alcohol en drugs, pesten en depressie en het bevorderen van weerbaarheid. Deze aanpak sluit aan bij de omslag in het leefstijlbeleid van VWS, om bij preventieactiviteiten meer de nadruk te leggen op maatwerk in de adviezen in plaats van collectieve voorlichting.

Verrekening oude jaren

Door wijzigingen in maatstaven over het jaar 2010 en 2011 vinden er verrekeningen plaats. Voor Hellendoorn betekent dat een nadeel van € 93.000,--.

Accres en algemene mutaties

Accres

De accessen van de jaren 2012 en 2013 samen geven een redelijk neutraal beeld. Het verschil wordt veroorzaakt door een verschuiving van de dividenduitkering van De Nederlandse Bank en dat heeft gevolgen voor berekeningsbasis van het gemeentefonds. Het accres voor 2012 neemt hierdoor toe met € 162.000,-- terwijl het accres voor 2013 afneemt met € 164.000,--. Daarnaast schatten we in dat het accres over 2015 € 141.000,-- nadeliger uitvalt dan we dachten bij de junicirculaire 2012.

Diverse mutaties en verschillen

Deze mutaties voor 2012 en volgende jaren hebben betrekking op toe- of afname van aantallen van met name de maatstaven uitkeringsontvangers en grondgebied ten opzichte van de junicirculaire 2012. Deze aantallen veroorzaken een verschil dat niet direct toe te rekenen is aan taakmutaties of accres.

Regerakkoord VVD-PvdA

Inleiding

Afgelopen maandag, 29 oktober 2012, is het regerakkoord gepresenteerd voor een nieuw kabinet Rutte II, waarin VVD en PvdA samenwerken. 'Bruggen slaan' is het motto van het nieuwe kabinet. De doelstelling is drieledig: de overheidsfinanciën op orde brengen, eerlijk delen en werken aan duurzame groei.

Burgers, bedrijven en de overheid zelf zullen de komende jaren geconfronteerd worden met ingrijpende maatregelen, onder meer in de zorg en de sociale zekerheid, om de komende jaren € 16 miljard netto te bezuinigen. Daarnaast zijn er hervormingen die de woningmarkt en de arbeidsmarkt in beweging moeten brengen. Omdat het nieuwe kabinet ook nog eens € 4 miljard wil investeren, loopt het totale bezuinigingsbedrag op naar € 20 miljard. En dat is iets wat iedereen nadrukkelijk zal gaan merken.

In het navolgende staan we kort stil bij de hoofdlijnen van het nieuwe regerakkoord en dan vooral bij die zaken, die voor de lagere overheden van belang zijn. Ook proberen we een eerste

inschatting te maken van de financiële effecten. Veel is op dit moment echter nog onduidelijk. Het is een akkoord op hoofdlijnen, dat de komende jaren vertaald zal moeten worden in concrete wetgeving. Pas bij de meicirculaire 2013 verwachten we meer duidelijkheid.

De belangrijkste maatregelen op een rij

In de plannen van het nieuwe kabinet wordt het aantal gemeenten en provincies fors verminderd. Het uitgangspunt is minimaal 100.000 inwoners per gemeente, de twaalf provincies moeten er vijf worden en de waterschappen gaan op termijn op in de nieuwe provincies. Tot 2017 moeten er al zo'n 75 gemeenten minder zijn. Voor de totale periode komt deze benadering neer op een resterend aantal van 100-125 gemeenten in 2025. In totaal wordt het gemeentefonds hiervoor met uiteindelijk € 975 miljoen gekort. Voor Hellendoorn komt dit neer op een korting van zo'n € 1,7 miljoen. Bij decentralisatie van Rijkstaken krijgen 100.000+ gemeenten extra bevoegdheden. Overijssel kent op dit moment overigens slechts twee gemeenten met meer dan 100.000 inwoners: Zwolle en Enschede.

Gemeenten worden vanaf 2015 met € 256 miljoen gekort omdat zij minder uitgeven aan onderwijsvesting dan zij daarvoor hebben ontvangen. Een discussie die al langer speelt. Voor Hellendoorn komt dit neer op een korting van € 0,45 miljoen structureel. Gemeenten hebben eerder al aangetoond dat de uitname gebaseerd is op onjuiste veronderstellingen en argumenten. Zo hebben gemeenten fors afgeschreven op schoolgebouwen. Bij vervangende nieuwbouw komen de kapitaallasten weer naar voren. Het nieuwe kabinet houdt er niettemin aan vast. Het geld wordt teruggegeven aan de onderwijssector via de lumpsum-financiering.

Gemeenten en provincies zullen via de reguliere normeringssystematiek worden gecompenseerd voor de BTW-verhoging. De automatische compensatie via het BTW-compensatiefonds, wordt gecorrigeerd door een structurele uitname uit het gemeentefonds/provinciefonds van € 200 miljoen. Qua bedrag wijkt dit fors af van het gestelde in de september-circulaire 2012, waarin over € 65 miljoen wordt gesproken. Onduidelijk is waar de verschillen door veroorzaakt worden. Met ingang van 2015 wordt het BTW-compensatiefonds in zijn geheel afgeschaft. Bij het terugsluizen van de middelen uit het BCF naar het gemeente- en provinciefonds zal een taakstellende structurele korting van € 350 miljoen plaatsvinden, mede als gevolg van de hogere groei van het BCF de afgelopen jaren ten opzichte van de accrespercentages. Voor Hellendoorn gaat het hierbij in totaal om een bedrag van bijna € 0,9 miljoen structureel.

Ook het nieuwe kabinet gaat door op de lijn van de grote decentralisaties: maatschappelijke begeleiding, jeugdzorg en het werken naar vermogen. De gemeenten wordt een ruime beleidsvrijheid gegeven met betrekking tot de concrete invulling van deze gedecentraliseerde voorzieningen. Gemeenten worden geheel verantwoordelijk voor de activiteiten op het gebied van ondersteuning, begeleiding en verzorging. De aanspraken worden echter beperkt, dienstverlening wordt versoberd en meer gericht op waar ze het hardst nodig is en gaat vallen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Op die wijze wordt € 1,6 miljard bespaard. De aanspraken op huishoudelijke hulp worden vervangen door een maatwerkvoorziening voor degenen die het echt nodig hebben en het niet uit eigen middelen kunnen betalen. Hier wordt bijna € 1,2 miljard bezuinigd. Met enkele andere maatregelen wordt € 0,2 miljard bespaard. Het gaat onder andere om het verplichte hergebruik van scootmobielen en andere hulpmiddelen.

De jeugdzorg wordt in 2015 volledig gedecentraliseerd naar gemeenten. Het uitgangspunt is: 'één gezin, één plan, één regisseur', waarmee het kabinet een einde hoopt te maken aan de praktijk waarbij verschillende hulpverleners bij een gezin over de vloer komen en langs elkaar heen werken. Het beschikbare budget wordt additioneel met € 150 miljoen verlaagd met een ingroei in 2015 en 2016. Gemeenten kunnen deze taak doelmatiger uitvoeren door ontschottingen, preventie/vroegtijdige signalering en eenvoudiger procedures.

Het wetsvoorstel Werken naar Vermogen wordt vervangen door een nieuwe Participatiewet – die de Wwb, de WSW en een deel van de Wajong samenvoegt – in te voeren op 1 januari 2014. Voor de hele doelgroep wordt een systeem van loondispensatie geïntroduceerd zoals dat nu in de Wajong bestaat. Hierdoor kunnen de gemeenten meer mensen laten participeren, budgetten gericht en effectiever inzetten en kosten besparen. Gemeenten krijgen binnen de kaders van de Participatiewet de ruimte om beschut werk zelf te organiseren als voorziening. Re-integratie en

begeleidingsbudgetten worden samengevoegd in een gebundeld re-integratiebudget. De algemene arbeids- en re-integratieplicht in de Bijstand wordt aangescherpt. Het kabinet ontwerpt een quotumregeling (van 5%) voor het in dienst nemen van arbeidsgehandicapten door grotere werkgevers.

Het nieuwe kabinet gaat door met de huidige normeringssystematiek voor het gemeente- en provinciefonds (samen trap-op-trap-af). De bezuinigingen en nieuwe investeringen in het regeerakkoord hebben een forse uitname tot gevolg uit gemeentefonds/provinciefonds. En dan vooral vanaf 2016. In de jaren 2013 t/m 2015 zijn de effecten beperkt. In enkele jaren krijgen we zelfs iets meer. Uiteindelijk wordt ruim € 300 miljoen onttrokken, waarvan 90% voor rekening van de gemeenten komt. Voor Hellendoorn betekent dat in principe bijna € 0,5 miljoen structureel. Onduidelijk is nog hoe het op nul houden van de incidentele loonontwikkeling vanaf 2016 hierin doorwerkt. Omdat we zelf het gemeentefonds ramen op basis van constante lonen en prijzen, zien we dit soort effecten niet direct terug.

Om de onderlinge afstemming van onderwijs, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang te optimaliseren wordt de financiering van het peuterspeelzaalwerk onder de Wet Kinderopvang gebracht. Daarbij zal bestaande gemeentelijke financiering worden betrokken.

Woningcorporaties moeten weer dienstbaar worden aan het publieke belang. Hun taak wordt teruggebracht tot het bouwen, verhuren en beheren van sociale huurwoningen en het daaraan ondergeschikte direct verbonden maatschappelijke vastgoed. Corporaties komen onder directe aansturing van gemeenten. 100.000+ gemeenten krijgen extra bevoegdheden.

Het verminderen van het aantal politieke ambtsdragers met 25% zoals opgenomen in het regeerakkoord Rutte I vindt voor gemeenten geen doorgang. Het aantal gemeenteraadsleden daalt tot het aantal dat bestond voor de dualisering van het gemeentebestuur. Voor Hellendoorn betekent dit dat we vanaf de gemeenteraadsverkiezingen 2014 teruggaan naar 23 raadsleden.

Gemeenten en provincies gaan in 2013 verplicht schatkistbankieren. Gemeenten moeten overtolige financieringsmiddelen dan stallen bij het Rijk en mogen deze niet langer zelf beleggen. Dit drukt het financieringstekort van het Rijk en voorkomt dat gemeenten risico's lopen bij hun beleggingen. De rente die het Rijk vergoed is echter (uiterst) beperkt. Als gevolg van de gekozen financieringswijze merken we hier als Hellendoorn echter weinig van.

Het nieuwe kabinet maakt een einde aan de zogeheten WGR Plusregio's, waaronder de Regio Twente. Deze stadsregio's hebben een speciale bestuurlijke status en ontvangen daarvoor een budget van het Rijk. Voor Twente betreft het verkeer en vervoer, een taak die elders in Overijssel een zaak is van de provincie. De regio Twente ontvangt daarvoor jaarlijks enkele tientallen miljoenen euro's.

Het ontslagrecht van ambtenaren wordt in overeenstemming gebracht met het ontslagrecht van werknemers buiten de overheid. Ook secundaire arbeidsvoorwaarden van ambtenaren worden – na raadpleging van de sociale partners – gelijkgetrokken met die in de private sector.

Verdere procedure en gevolgen

In een eerste reactie heeft de VNG aangegeven dat de gemeenten op deze wijze onevenredig worden gekort. Weliswaar wordt gesteld dat de 'samen trap-op-trap-af'-systematiek wordt gevolgd, maar tegelijkertijd wordt het BTW-compensatiefonds afgeschaft, moeten gemeenten gedwongen bankieren via de schatkist, wordt het gemeentefonds aangeslagen voor zaken als onderwijshuisvesting en wordt er een financieel voorschot genomen op een eventuele schaalvergroting. Dit heeft gevolgen voor dienstverlening dichtbij burgers door de gemeenten. Gemeenten dringen aan op spoedig overleg met het nieuwe kabinet om de consequenties van de gepresenteerde plannen te bespreken.

In afwachting van meer duidelijkheid over de verdere concretisering van de verschillende maatregelen laat zich een verantwoord financieel totaalbeeld van alle maatregelen nauwelijks schet-

sen. Daarvoor is de informatie van dit moment te summier. Wel is duidelijk dat de gemeenten er niet zonder 'kleerscheuren' vanaf komen. Het gaat om forse bedragen met mogelijk forse consequenties voor onze programmabegroting 2013-2016 die thans ter besluitvorming voorligt. Wij zullen de ontwikkelingen op de voet blijven volgen en snel met nadere voorstellen komen als meer duidelijk is over de koers van het nieuwe kabinet. In afwachting daarvan pleiten we opnieuw voor maximale terughoudendheid voor nieuw beleid en extra investeringen.

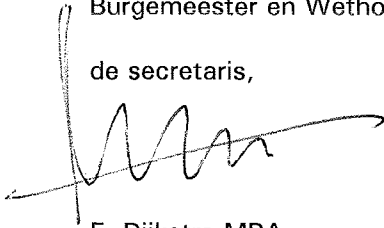
Wij hopen u op deze manier voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

de secretaris,

de burgemeester,

F. Dijkstra MBA

mevr. A.H. Raven BA